



ƏVƏZOLUNMAZ...

Könlü yaddaşı kateqoriyasından olan bu anım yazısını Rafiq Hüseynlinin dəfn günü qələmə aldım... Dəyərli, üstəlik də hamının sevimişli o insanla həmişəlik vidalaşmağın nə qədər üzücü olduğunu bir daha duydumuz, göz yaşalarımızı saxlaya bilmədiyimiz o gün...

“Pafosu sindiran adam... Onunla bir zamanda, bir məkanda yaşadığımıza görə özümüzü bəxti gatırın sanmağa imkan yarananlardan biri... Rafiq Hüseynli populyar, tanınmış, görkəmli olmanın yükünü, bu təleyin gözəllik həzzini layiqincə çəkməyi bacaran, qısmatını yaşayıb-yaradaraq çıxaran seçilmişlərdən idi.

Peşədan, ixtisasdan, sənətdən daha çox, hayatı tərzi anlamına uyğun galan televiziya ekranının adımı, siması olmaq və istisnasız şəkildə hər kəsin sevimişli statusunu son günədək qoruyub-saxlamağı bacarmaq yalnız seçilmişlərə aid keyfiyyətdir. Rafiq Hüseynliyə Tanrı söz danişib kəlmə eştidirmək, diktör, aparıcı və müəllif olaraq hər üç mərhələdə mükəmməllik istədədi, bacarığı vermekla yanaşı, bu vergini paylaşmaq, müəllim, pedaqoq kimi də özünü təsdiqləmək xüsusiyəti atı etmişdi. Həm də yalnız bilavasitə talabələri ilə maşğıl olaraq deyil, həyata, dünyaya, özünə münasibətinin nümunəsi ilə – Rafiq Hüseynli mavi ekranın bu üzündəki tamaşaçıları ilə dil tapa bildiyi kimi, Yaradanın ona verdiyi ömrün hər üzü ilə də dil tapmağın öhdəsindən galan, düşmənleri yox, dostları sevindirən doğru-düzgün, əməlisaleh insanlardan idi. Biz həmişə dəyərlərin dəyişməsi prosesinə ikişlili girişirik. Lakin fərqinə varmır ki, dəyərlərin dəyişməyi mənəviyyatın da dəyişməsini qəçilmez edir. Mənəviyyatın dəyişməsinin nə demək olması söz birləşməsinin özündə çox aydın ehtiva olunub. Başqa sözə, həssaslıq məqamı burda daha diqqətla

duyulmalıdır, yaxud duyulan təqdirdə etinasız qalmamalıdır.

Rafiq Hüseynli ilə səhbətlərimizdə xatırladıqlarım: "...O vaxt ekrana, efirə çıxmış, ictimaiyyətə söz demək sənəti çox məsliyyətli idi... Mən bu sənətdəki pafosu sindirdim. Həlledici şəkildə diktör və aparıcı kimi formalaşmağında isə deyə bilməram ki, kiminsə mühüm rolu olub, kimisə ustadım hesab edirəm. Öz yolumu getmişəm. Sübüt etmişəm ki, diktör kimi başlayan kəs aparıcı və müəllif verilişlərində özünü nəinkin sinaya, hətta uğur qazana bilər... Hənsi mövzu ilə bağlı danişırımsa-danişım, çalışmışam ki, tamaşaçıya pafosdan azad, səmimi (səmimiyyət heç də bayağı, ədəb-arkandan uzaq, məişət tonunu nəzərdə tutmur – S.B.) ruhda sözümüz deyim. İndi bu sahəye gələnlər iki qrupa bölünübələr – bir qismi ananaları qoruyub-saxlamağın tərəfdarıdır, digərləri isə bu yolu bəyənmir, yeni nəsa yaratmaq istayırlar. Amma heç özləri də bilmirlər ki, nə ilə maşğuldurlar və hara gedirlər. Arxayıncılıq yaranıb. **Bu da ondan irəli galır ki, hələ də sovet psixologiyasının çürük – "heç kim əvəzolunmaz deyil" prinsipi yeridilməkdədir. Nəhayət, anlaşılmaz vaxtı çıxdan çatıb ki, hər bir şəxs özlüyündə əvəzolunmazdır. Üstəlik, agar bu şəxs işinin bilicisidirsə, haqqında "onu asanlıqla başqası ilə əvəz etmək olar" demək mümkündürmü?..."**

Ola bilir ki, işində-peşəsində belə qənaətlərə addimlayan kəslər adı insan hayatlarını tamamilə fərqli yaşıyırlar. Rafiq Hüseynlinin nümunəsində belə olmadı – tamlıq, bütövlük, özüna sadıqlıq, bir insan və bir peşəkar kimi Tanrıının bəxş etdiyi keyfiyyət və nemətlərə xilaf çıxmamaq, onlara qayğı ilə yanaşmaq örnəyi qoyub getdi... Sevimli və hörməti əvəzsiz telesima və şaxsiyyətə "alvida" demək macburliyyətində qalan bizlərə Allahdan sabır, Rafiq müəllimə yerinin behişt olmasını diləyirik. ♦

Samirə Behbudqızı